

Projekto užsakovas:

Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktorius

Projekto numeris:

140110101-SPL

Projekto pavadinimas:

Informacija planuojamos ūkinės veiklos, Žagarės miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrengimo, poveikio aplinkai vertinimo atrankos atlikimui

Projekto vadovas:

Asta Kazlaitė, at. Nr. A1459

www.taemgroup.lt

PROJEKTO PAVADINIMAS

ŽAGARĖS MIESTO PAVIRŠINIŲ (LIETAUS) NUOTEKŲ TVARKYMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS SPECIALUSIS PLANAS

PROJEKTO VIETA

ŽAGARĖS MIESTAS IR JO PRIEIGOS

ETAPAS

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATRANKOS DOKUMENTAS

UŽSAKOVAS

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

LIVONIJOS G. 4, JONIŠKIS, TEL. 8 426 69 145, FAKS. 8 426 69 143

EL. PAŠTAS: INFO@JONIŠKIS.LT

BYLA (ŽYMUO)

140110101-SPL

	Pareigos, At. Nr.	Vardas Pavardė	Parašas	Data
TAEM URBANISTAI, UAB <i>Smolensko g. 10, Vilnius</i> <i>Tel. +370 5 278 8433,</i> <i>Faks. +370 5 278 8789</i> <i>www.taemgroup.lt</i>	Direktorius	Tomas Saulėnas		
	Technikos direktorė	Vita Salapėtienė		
	Projekto vadovė At. Nr. A1459	Asta Kazlaitė		
	Vyr. inžinierius At. Nr. 27850	Aleksas Strigūnas		

Metai: 2014 m.

Projekto vadovė: Asta Kazlaitė

Projekto užsakovas
Joniškio rajono savivaldybės
administracija

TURINYS

1 Bendrieji duomenys	5
1.1 Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius	5
1.2 Poveikio aplinkai vertinimo dokumento rengėjas	5
2 Informacija apie vietą, kurioje numatoma vykdyti planuojamą ūkinę veiklą	5
2.1 Informacija apie numatomas alternatyvias planuojamos ūkinės veiklos vietas	5
2.2 Kiekvienos numatomos planuojamos ūkinės veiklos vietos atveju:	5
2.2.1 Žemės sklypo planas	5
2.2.2 Teminis žemėlapis, kuriame pažymimas planuojamas objektas, jo gretimybės	6
2.2.3 Nuosavybę patvirtinančių dokumentų, kuriuose nurodyta tikslinė žemės naudojimo paskirtis, nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kopijos	7
2.2.4 Teritorijų planavimo dokumento sprendiniai (jei yra patvirtintas teritorijų planavimo dokumentas)	7
2.2.5 Informacija apie esamą žemėnaudą	7
2.2.6 Informacija apie vietovės infrastruktūrą	8
2.2.7 Esamos teritorijos apsaugos statusas (pvz.: saugomos teritorijos, Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos, apsaugos zonos ir pan.), atstumas nuo planuojamos ūkinės veiklos iki saugomos teritorijos	8
2.2.8 Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos gamtosauginiai tikslai	9
2.2.9 Informacija apie vietovėje esančias istorines, kultūrinės arba archeologines vertybes	9
2.2.10 Informacija apie vykdytą aplinkos monitoringą ir jo duomenų analizę	10
2.2.11 Nustatytos sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) ribos, atstumai nuo taršos šaltinio iki gyvenamosios aplinkos ir rekreacinės aplinkos	10
2.2.12 Informacija apie urbanizuotas teritorijas, gyventojų skaičių	11
2.3 Kita informacija	11
3 Informacija apie planuojamą ūkinę veiklą	11
3.1 Veiklos pavadinimas, paskirtis, numatomos investicijos	11
3.2 Numatomos technologijos ir pajėgumai	12
3.3 Informacija apie galimus prisijungimo prie inžinerinės infrastruktūros įrenginių sprendimus	13
3.4 Informacija apie naudojamą žaliavas ir medžiagas, energetinius ir technologinius išteklius	13
3.5 Veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, numatomas eksploatacijos laikas	13
3.6 Kita informacija	14
4 Informacija apie galimo poveikio šaltinius	14
4.1 Atliekų susidarymas (kiekiai ir kategorijos)	14
4.2 Informacija apie pavojingų (sprogstamų, degių, dirginančių, kenksmingų, toksiškų, kancerogeninių, ėsdinančių, infekcinių, teratogeninių, mutageninių ir kt.) medžiagų naudojimą ir saugojimą	14
4.3 Informacija apie radioaktyviųjų medžiagų naudojimą ir saugojimą	14
4.4 Veiklos sukeliamas triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė	14

4.5 Gaisrų ar kitų ekstremalių situacijų (avarijų) tikimybė ir jų prevencija	15
4.6 Nuotekos, orientacinis jų kiekis, vandens teršalai	15
4.7 Oro teršalų susidarymas	16
4.8 Veiklos sąlygojama dirvožemio tarša ar erozija	16
4.9 Fizikinių ir biologinių teršalų susidarymas	16
4.10 Kita informacija	17
5 Informacija apie numatomas poveikio sumažinimo priemones	18
5.1 Priemonės, numatomos neigiamo poveikio aplinkai prevencijai vykdyti, poveikiui sumažinti ar kompensuoti	18
6 Kita informacija	18
6.1 Galimas visuomenės nepasitenkinimas planuojama ūkine veikla	18
6.2 Veiklos įtaka vietovės darbo rinkai	18
6.3. Veiklos įtaka vietovės gyventojų demografijai	18
6.4 Veiklos įtaka gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir sveikatai	19
6.5 Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) svarstomos techninės, technologinės, vietos ir poveikį aplinkai mažinančių priemonių alternatyvos	19
6.6 Informacija apie galimą planuojamos ūkinės veiklos tarpvalstybinį poveikį	19
6.7 Galima veiklos sąveika su kita planuojama veikla	19
6.8 Valstybės saugomų teritorijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos poveikio reikšmingumo Natura 2000 teritorijoms išvada	19
PRIEDAI	20

1 Bendrieji duomenys

1.1 Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius

Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktorius, Livonijos g. 4, Joniškis, tel. 8 426 69 145, faks. 8 426 69 143.

1.2 Poveikio aplinkai vertinimo dokumento rengėjas

UAB TAEM URBANISTAI, Smolensko g. 10, LT-03201 Vilnius, tel.: 8 5 278 8433, faks.: 8 5 278 8789. Projekto vadovė: Asta Kazlaitė, el. pašto adresas: a.kazlaite@taemgroup.lt. Poveikio aplinkai vertinimo atrankos dokumento rengėja - aplinkosaugos specialistė Raminta Kaušylaitė, el. pašto adresas: r.kausylaite@taemgroup.lt

2 Informacija apie vietą, kurioje numatoma vykdyti planuojamą ūkinę veiklą

2.1 Informacija apie numatomas alternatyvias planuojamos ūkinės veiklos vietas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorija yra Žagarės miestas. Rengiant Žagarės miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą rengimo eigoje nustatyta, kad nagrinėjamoje teritorijoje turi būti įrengiami paviršinio vandens valymo įrenginiai (toliau tekste - PNVĮ). Numatoma, kad PNVĮ apvalys nuotekas surenkamas nuo daugiau kaip 50,0 ha ploto. Šie valymo įrenginiai ir yra planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo objektas. Valymo įrenginių vieta pažymėta rengiamo Žagarės miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano „Konceptijos“ brėžinyje (žr. priedus).

Planuojamos ūkinės veiklos vieta yra parinkta atsižvelgiant į rengiamą teritorijos specialųjį planą, kuris rengiamas vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012-11-22 sprendimu Nr. T-191, todėl alternatyvios planuojamos ūkinės veiklos nesvarstytinos.

2.2 Kiekvienos numatomos planuojamos ūkinės veiklos vietos atveju:

2.2.1 Žemės sklypo planas

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje rengiamas Žagarės miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, kuriuo numatoma analizuojamos PNVĮ vietos (žr. priedus). Rengiant žemesnius teritorijų planavimo dokumentus numatomiems paviršinių nuotekų valymo įrenginiams reikia rezervuoti sklypus arba suformuoti laisvoje valstybinėje žemėje pakeisti jų paskirtis tinkamas nuotekų valyklai, numatyti žemės paskirtį inžinerinės infrastruktūros statybai. Numatoma, kad visi paviršinių nuotekų išleidėjai bus įrenginėjami laisvoje valstybinėje žemėje. Jei planavimo eigoje toje vietoje bus suformuotas sklypas, tai jame turi būti numatytas servitutas išleidėjui bei paviršinių nuotekų linijai iki jo. Kilus neišvengiamai būtinybei paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros įrengimui naudoti

privačią žemę ši žemė gali būti paimama visuomenės poreikiams arba nustatomi servitutai. Žemės paėmimo visuomenės poreikiams tvarką reglamentuoja Lietuvos respublikos Žemės įstatymas (Žin., 2004, Nr.28-868) ir Lietuvos Vyriausybės 2005-08-25 nutarimas Nr.924 „Dėl prašymų paimti žemę visuomenės poreikiams pateikimo ir nagrinėjimo taisyklių ir žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin.,2004, Nr.153-5579). Servitutai inžinerinei infrastruktūrai gali būti nustatomi administraciniu aktu prieš tai parengus vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentą kuriame būtų suprojektuoti servitutai, tai yra nustatyta tiksli jų vieta, plotas ir padėtis konkrečiuose žemės sklypuose.

2.2.2 Teminis žemėlapis, kuriame pažymimas planuojamas objektas, jo gretimybės

Žagarės miestas yra vienas iš Šiaurės Lietuvos pasienio rajonų mažų miestų - seniūnijos centras ir plėtotinas teritorijų planavimo dokumentuose kaip pagrindinis lokalinis centras. Žagarės miestas dėl gamtinės aplinkos, Žagarės regioninio parko apribojimų turi būti plėtojamas kuriant turizmo infrastruktūrą, išnaudojant turizmo centro potencialą. Priemiestinės teritorijos turi glaudžius ryšius su miestu, todėl planuojant miesto teritoriją būtina atsižvelgti į abipusius miesto bei priemiestinės teritorijos interesus.

Žagarėje ir aplink ją galima rasti viską, ko gamta taip pašykštėjo žiemgalių žemei - ozų kalvų grandines su jose iškilusiais piliakalniais, Švėtės upės slėnį su jame suformuotais tvenkiniais, karjeruose susiformavusius dirbtinius vandens telkinius, miškų masyvus, išskirtinės vertės parką ir dvarą. Tiek daug gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio vertybių, koncentruotų vienoje teritorijoje, Šiaurės Lietuvoje daugiau nėra.

1 pav. Žagarės miestas Joniškio rajono savivaldybės seniūnijų atžvilgiu

Planuojamos ūkinės veiklos, paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų (PVNĮ) vietos parinktos rengiant Žagarės paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą. PNVĮ įrengimo vietos nurodytos „Konceptijos“ brėžinyje. Tikslios PNVĮ vietos gali būti tikslinamos rengiant žemesnius teritorijų planavimo dokumentus ir/ar statybos techninius projektus. Gretimybėje urbanizuotos teritorijos

2.2.3 Nuosavybę patvirtinančių dokumentų, kuriuose nurodyta tikslinė žemės naudojimo paskirtis, nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kopijos

Rengiamame „Žagarės miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane“ numatytos nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statymo vietos pažymėtos preliminariai. Rengiant žemesnius teritorijų planavimo dokumentus nuotekų valymo įrenginių statybai, formuojamų sklypų vietos gali keistis, atsižvelgus ir įvertinus vietovės reljefą, hidrologines ir hidrogeologines sąlygas, žemės nuosavybę, apribojimus ir kt.

PNVĮ įrengimui būtina rezervuoti sklypą arba laisvą valstybinę žemę numatomiems paviršinių nuotekų valymo įrenginiams. Pakeisti paskirtį suformuotiems sklypams tinkamą nuotekų valyklai, numatyti žemės paskirtį inžinerinės infrastruktūros statybai.

2.2.4 Teritorijų planavimo dokumento sprendiniai (jei yra patvirtintas teritorijų planavimo dokumentas)

Teritorijoje planuojamą ūkinę veiklą planuojama vykdyti pagal rengiamo „Žagarės miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano“ sprendinius. Siekiant kuo objektyviau įvertinti esamą situaciją buvo išanalizuoti ir įvertinti šie planuojamojoje teritorijoje galiojantys teritorijų planavimo dokumentai: LR teritorijos bendrasis planas, Šiaulių apskrities teritorijos bendrasis (generalinis) planas, Joniškio rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, Joniškio miesto teritorijos bendrasis planas, Žagarės miesto teritorijos bendrasis planas; Vietinės reikšmės Urbanistikos paminklo UV-15 Joniškio mieste sklypų suplanavimo projektas, Vietinės reikšmės Urbanistikos UV-58 Žagarės mieste sklypų suplanavimo projektas, Joniškio rajono šilumos ūkio specialusis planas, ir detalieji planai (pagal išrašą iš teritorijų planavimo dokumento registro).

Šiuo metu Žagarės miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniai nėra patvirtinti, o vadovaujantis Žagarės miesto teritorijos bendrojo plano patvirtintais conceptualiais sprendiniais Žagarės mieste lietaus nuotekų sistemos sprendiniai nenumatomi. Planuojamo periodo eigoje būtina plėtoti lietaus nuotekų tinklą. Įvertinus nepatvirtintus Žagarės miesto bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros plėtros brėžinio sprendinius, kuriais numatomi paviršinių nuotekų tinklą, paviršinių nuotekų valymo įrenginių, lietaus nuotekų išleidėjų vietos, galimas bendrojo plano sprendinių tikslinimas žemesniais teritorijų planavimo dokumentais - rengiamu Žagarės miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo planu.

2.2.5 Informacija apie esamą žemėnaudą

Paviršinių nuotekų tinklai bus klojami gatvių raudonųjų linijų ribose, išleistuvai, PNVĮ, siurblynės esant galimybei įrengiami valstybinėje žemėje, tam tikslui suformuotuose infrastruktūros koridoriuose (sklypuose). Jie turės būti suformuoti vėliau ruošiamuose žemesniuose teritorijų planavimo dokumentuose.

2.2.6 Informacija apie vietovės infrastruktūrą

Planuojama ūkinės veiklos teritorija yra šalia urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų.

2.2.7 Esamos teritorijos apsaugos statusas (pvz.: saugomos teritorijos, Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos, apsaugos zonos ir pan.), atstumas nuo planuojamos ūkinės veiklos iki saugomos teritorijos

Žagarės miestas pilnai patenka į kompleksinės saugomos teritorijos - Žagarės regioninio parko ribas. Žagarės regioninis parkas įsteigtas siekiant išsaugoti Švėtės paslėnių ir Žagarės miško kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

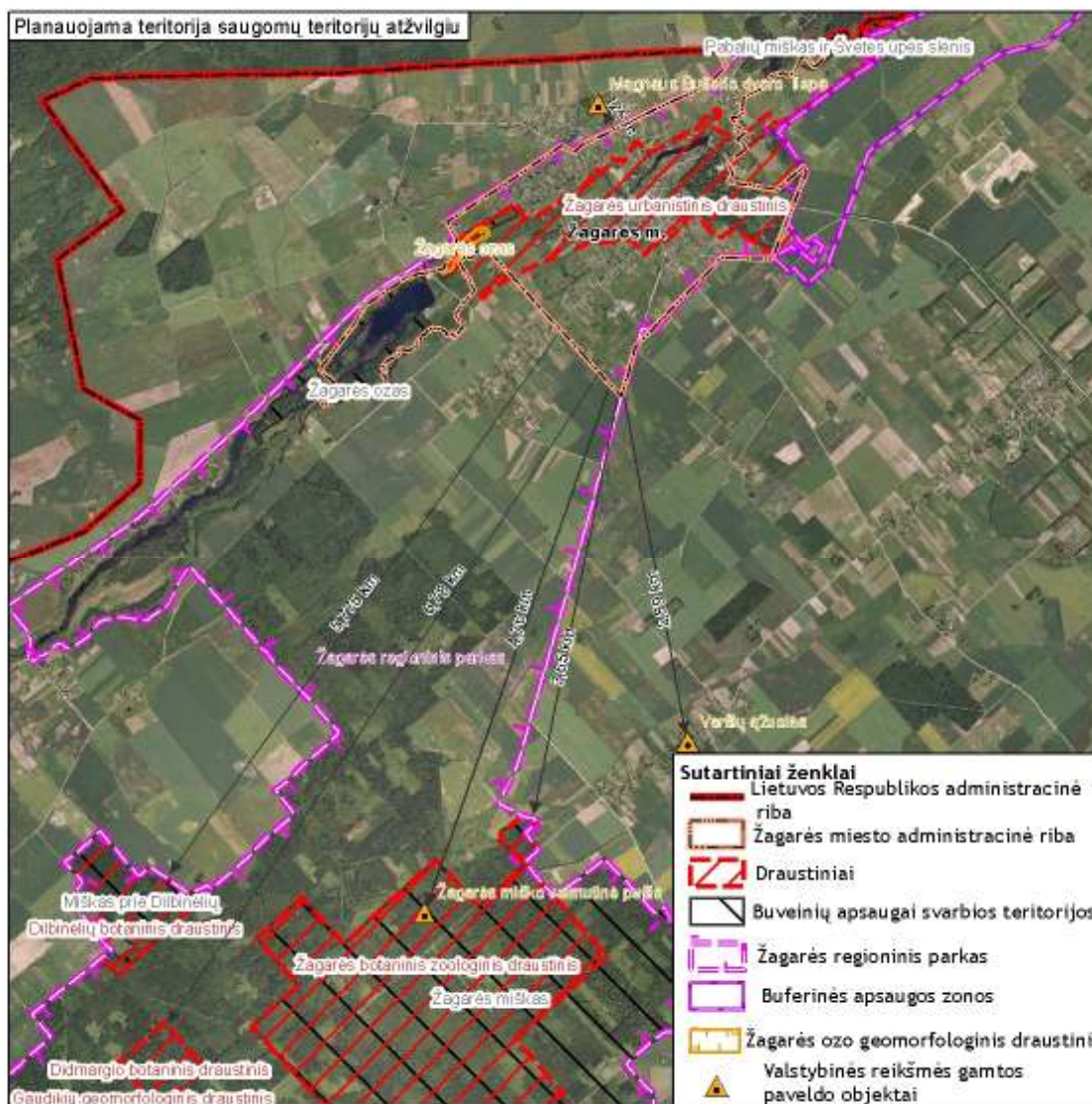
Žagarės miestas yra šiaurinėje regioninio parko dalyje. Nagrinėjamoje Žagarės miesto teritorijoje skiriamos sekančios regioninio parko funkcinio prioriteto zonos: Žagarės urbanistinis draustinis, Žvelgaičių rekreacinė zona, gyvenamojo prioriteto zonos šiaurinėje ir pietinėje Žagarės miesto dalyse, ekologinės apsaugos prioriteto zona šiaurės rytiniame Žagarės miesto pakraštyje, žemės ūkio zona pietvakarinėje Žagarės miesto dalyje. Mieste ir artimose apylinkėse yra penki gamtos paveldo objektai: Švėtės atodanga, Žagarės atodanga, Žagarės ozas, Švedpolio šaltinis, Butlerio liepa. Gamtinio karkaso teritorijas, turinčias kompensuoti urbanistinio-ūkinio vystymo poveikį atstovauja: Švėtės migracinio koridoriaus atkarpa, o artimose miesto apylinkėse Žagarės ir Pabalių geosistemų vidinio stabilizavimo arealai. Artimiausios ir esančios saugomos teritorijos (žr. 2 pav).

Žagarės miestas yra įsikūręs Žagarės - Skaistgirio banguotos dugninės morenos lygumoje (tai vienas iš geomorfologinių mikrorajonų, skiriamų Žiemgalos lygumos rajone). Dugnine morena nuklotas lygumos paviršius yra banguotas, pasitaiko pavienių ozų. Žinomiausia Žagarės miesto geomorfologinė žemės paviršiaus forma - Žagarės ozas, pats ilgiausias (apie 8 km) iš visų Lietuvoje gamtos paveldo objektais paskelbtų ozų, o kartu ir įspūdingiausias, nes aplink kalvagūbrį plyti lygumos. Specifinis Žagarės apylinkių žemių ypatumas - vietomis į paviršių išeinantys dolomitai. Uolinių sluoksniai gerai matyti Švėtės krantuose (Švėtės atodanga) ir buvusiame dolomitų karjere (Žagarės dolomito atodanga).

Pagal Lietuvos klimato rajonavimą Žagarės miestas, kaip ir visa Joniškio rajono savivaldybės teritorija, patenka į Vidurio žemumos rajono Mūšos - Nevėžio klimatinį parajonį. Klimatas čia turi daugiau kontinentinių bruožų - didesnė temperatūrų amplitudė, šaltesnės žiemos, šiltesnės vasaros, daugiausiai kritulių iškrenta vidurvasarį. Metinis kritulių kiekis 550- 600 mm per metus. Žagarės apylinkės patenka į mažiausio Lietuvoje kritulių kiekio rajoną. Reikšmingiausia Žagarės krašto upė - Švėtė (ilgis 118 km, ilgis Lietuvoje, įskaitant ir pasienio ruožą, 50 km, baseino plotas 483 km²) kairysis Lielpupės intakas. Žagarės miesto teritorijoje į Švėtę įteka Žiūrelis, surenkantis nuotėkį iš palyginti nedidelio baseino - 8,9 km² bei keli mažesnieji (Švėtelė, Rengė). Čia būdingi mažai laidūs gruntai, nedidelis kritulių kiekis, labai lygus paviršius, todėl upės lėtos, nevandeningos, vasarą smarkiai nusenka, o pavasarį ženkliai patvinsta. Pavasarinio potvynio metu nuteka apie pusę viso metinio upių nuotėkio. Vasaros nuosėkio metu mažesnieji upeliai išvis išdžiūva.

Žagarės mieste ant Švėtės upės pastatytos dvi užtvankos bei suformuoti du dirbtiniai vandens telkiniai - Žvelgaičių tvenkinys bei Žagarės tvenkinys.

Žagarės apylinkių miškai, kuriuose vyrauja ažuolyniniai eglynai, išlikusios natūralios pievos pasižymi didele žolinių augalų, tame tarpe retųjų, įvairove. Žagarės miesto ribose „miškingiausia“ pietvakarinė dalis: čia, Žvelgaičių ežero pakrantes supančios Žagarės ozo kalvos yra apaugusios vaizdingais sausais pušynais, tinkamais poilsiui.

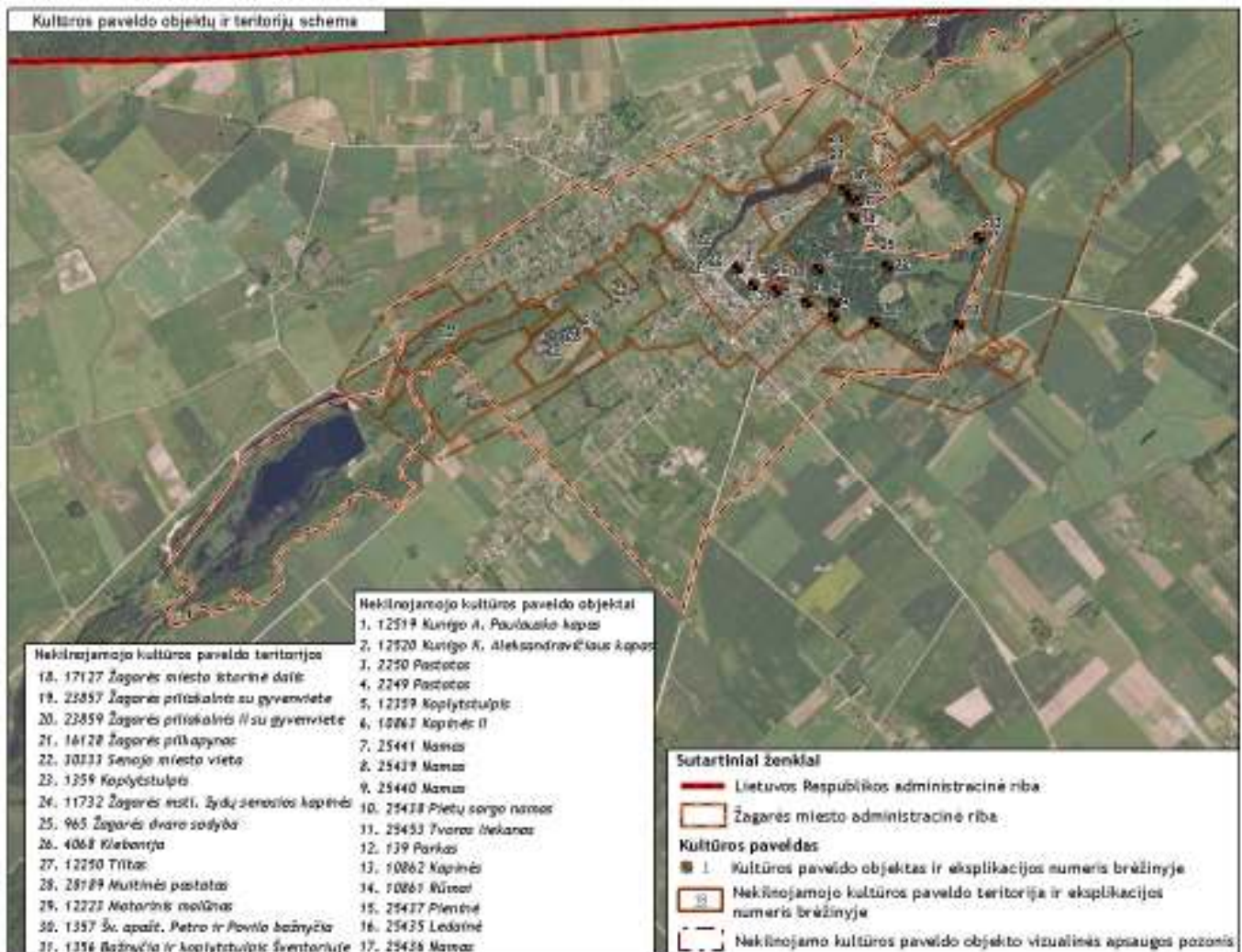
2 pav. Planuojama teritorija saugomų teritorijų atžvilgiu.

2.2.8 Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos gamtosauginiai tikslai

Žagarės mieste ir apylinkėse išskirtos dvi „Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbios teritorijos: Pabalių miškas ir Švėtės upės slėnis (LTJOI0008), Žagarės ozas (LTJOI0007).

2.2.9 Informacija apie vietovėje esančias istorines, kultūrines arba archeologines vertybes

Analizuojamos teritorijos ir gretimos teritorijos esamos būklės informacija apie kultūros paveldo objektus atitinka Kultūros vertybių registro 2014-05 duomenis.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorinė sklaida susikcentravusi Žagarės miesto centre. Planuojamoje teritorijoje yra 31 kultūros paveldo objektų (žr. koncepcijos brėžinį).

2.2.10 Informacija apie vykdytą aplinkos monitoringą ir jo duomenų analizę

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje yra buitinių nuotekų valymo įrenginiai ir yra vykdomas Ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringas, Ūkio subjektų poveikio aplinkos kokybei (paviršiniam vandeniui) monitoringas. Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymą Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 113-4831 su vėlesniais pakeitimais):

Ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringo tikslas - vertinti, ar iš taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų kiekis neviršija nustatytų ribinių verčių ir/arba normų.

Ūkio subjektų poveikio aplinkos kokybei (poveikio aplinkai) monitoringo tikslas - stebėti, vertinti bei prognozuoti iš taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų poveikį gamtinės aplinkos kokybei.

Ūkio subjektų taršos šaltinių išmetamų/išleidžiamų teršalų monitoringą turi vykdyti ūkio subjektai:

- kurie išleidžia (planuoja išleisti) į paviršinius vandens telkinius ir (ar) natūralias filtravimo sistemas nuotekas arba išmeta į aplinkos orą teršalus ir šiai veiklai pagal TIPK taisyklių reikalavimus ar Taršos leidimų išdavimo taisyklių reikalavimus reikia turėti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės

leidimą (toliau - TIPK leidimas) ar Taršos leidimą arba pagal Lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 620 „Dėl Lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, emisijos ribojimo tvarkos patvirtinimo“, reikalavimus eksploatuoja tirpiklius naudojančius įrenginius, kuriuos privaloma tik registruoti. Ši nuostata galioja ir ūkio subjektams, kuriems Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai išduoti vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“.

- kurie per parą į nuotakyną išleidžia daugiau kaip 50 m³ gamybinių nuotekų;
- kurių vykdomos vienos ar kelių veiklų, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 166/2006 dėl Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro sukūrimo ir iš dalies keičiančio Tarybos direktyvas 91/689/EEB ir 96/61/EB (OL 2006 L 33, p. 1) I priede, metu išmetami/išleidžiami II priede nurodyti teršalai.

Poveikio paviršiniam vandeniui monitoringą vykdo:

- ūkio subjektai, valantys nuotekas aglomeracijose nuo 2000 gyventojų ekvivalentų;
- ūkio subjektai, išleidžiantys gamybines nuotekas į aplinką, kurie pagal TIPK taisykles ar Taršos leidimų išdavimo taisykles turi gauti TIPK leidimą ar Taršos leidimą. Ši nuostata galioja ir ūkio subjektams, kuriems Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai išduoti vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo.“
- ūkio subjektai, eksploatuojantys buitinių nuotekų filtravimo įrenginius (> 50 m³ per dieną maksimalaus galimo našumo), kai į jų sanitarinę apsaugos zoną patenka paviršinio vandens telkinys;
- ūkio subjektai, eksploatuojantys gyvulininkystės kompleksus su 500 ar daugiau sutartinių gyvulių, taip pat su 200 ar daugiau sutartinių gyvulių ar ir su mažesniu sutartinių gyvulių skaičiumi fermų (kompleksų) žemdirbystės drėkinimo laukus, kai išlaistymui yra naudojama stacionari lietinimo įranga arba išlaistoma mobiliomis priemonėmis specialiai įrengtuose ūkių nuosavybės arba ilgalaikės (daugiau kaip 5 metai) nuomos teise priklausančiuose laistymo laukuose bei kitose fermose (kompleksuose), jeigu tai nurodoma Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo sąlygose ar statinio projekte;
- ūkio subjektai, kuriems poveikio paviršiniam vandeniui monitoringo vykdymas numatytas planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitoje ar statinio projekte, parengtuose teisės aktų nustatyta tvarka.

Atliekant teršalų (parametrų) matavimus išleidžiamose paviršinėse nuotekose į gamtinę aplinką, minimalus metinis mėginių ėmimo dažnis turi būti kartą per ketvirtį.

Pagal Joniškio rajono savivaldybės aplinkos monitoringo 2014 - 2019 metų programą pagrindinis paviršinių vandens telkinių monitoringo tikslas - ištirti paviršinių vandens telkinių būklę ir teikti informaciją, reikalingą antropogeninės taršos mažinimo bei vandens telkinių būklės gerinimo priemonių parengimui ir įgyvendinimui, įgyvendinamų vandensaugos priemonių efektyvumo įvertinimui.

Joniškio rajono savivaldybės paviršiniai vandens telkiniai priklauso Lielupės upių baseinų rajone esantiems Lielupės (86% saviv. ploto) ir Mūšos (13,7 % saviv. ploto) mažųjų intakų pabaseiniams. Valstybinės reikšmės ežerų Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje yra du ežerai: Miknaičių ež. (5,6 ha), Žvelgaičių ež. (26,5 ha). Valstybinės reikšmės tvenkinių bendras plotas sudaro 276,2 ha. Didžiausi rajone yra Skaistgirio karjeras (60 ha), Linkaičių II (28,1 ha) ir Smalių (22,1 ha) tvenkiniai. Per rajoną teka upės: Mūša, Sidabra ir Švėtė, ir mažesni upeliai: Platonis, Lanka, Viršytis, Ašvinė.

Valstybinio monitoringo duomenimis 2010 metais Sidabros (Latvijos pasienyje) ekologinis potencialas buvo įvertintas, kaip blogas, o bendra būklė įvertinta, kaip neatitinkanti geros būklės.

Platonio upės ekologinis potencialas buvo įvertintas, kaip vidutinis, o bendra būklė, kaip neatitinkanti geros būklės.

2012 metais Sidabros (Latvijos pasienyje) ekologinis potencialas buvo įvertintas, kaip vidutinis, tačiau bendra būklė liko, kaip neatitinkanti geros būklės.

Makrozoobentosos tyrimo, vykdant valstybinį monitoringą, duomenimis 2010 metais Švėtės, Lankos, Platonio Sidabros upių ekologinis potencialas pagal DIUF (Danijos indeksas upių faunai) buvo įvertintas, kaip geras.

2011 m. makrozoobentosos tyrimo duomenimis Sidabros (pasienyje) ir Švėtės (ties Taručiais) upių ekologinis potencialas pagal DIUF buvo įvertintas, kaip geras. O upių Platonis (pasienyje), Viršytis ir Ašvinė ekologinis potencialas pagal DIUF buvo įvertintas, kaip maksimalus.

2012 m. makrozoobentosos tyrimo duomenimis Sidabros ir Platonio upių ekologinis potencialas pagal DIUF buvo įvertintas, kaip geras.

Stebimi parametrai ir stebėjimo vietų išsidėstymas.

Rekomenduojama pavasario, vasaros, rudens ir žiemos sezonų metu 1 - 5 vietose tirti šiuos fizikinių - cheminių kokybės elementų rodiklius: vandens temperatūrą, ištirpusio deguonies kiekį vandenyje (O₂), pH, suspenduotas medžiagas, biocheminį deguonies suvartojimą per 7 dienas 24 (BDS7), bendro azoto (Nb), bendro fosforo (Pb), nitratinio azoto (NO₃-N), nitritinio azoto (NO₂-N), amonio azoto (NH₄-N) ir fosfatinio fosforo (PO₄-P) koncentracijas. 12-oje lentelėje numatytų paviršinių vandens telkinių tyrimo vietos pasirinktos dėl didžiausios technogeninės apkrovos šalia pagrindinių paviršinių vandens telkinių Joniškio rajone.

Paviršinių vandens telkinių tyrimo vietos Joniškio rajono savivaldybėje

Eil. Nr.	Monitoringo vietovės pavadinimas	Koordinatės LKS 94 koordinatinių sistemoje		Tipas
		X	Y	
1.	Švėtė, Žagarės m. link Latvijos	455246	6248956	upė
2.	Purvė, Joniškio m. ribose (žemiau miesto)	474424	623086	upė
3.	Purvė, Joniškio m. ribose Dariaus ir Girėno g.	476151	6233639	upė
4.	Vilkija – žemiau Ramoškių tv.	462169	6243632	upė
5.	Purvė, Joniškio m. Pakluonių g.	476936	6234520	upė

2.1 pav. Paviršinių vandens telkinių tyrimo vietos Joniškio rajono savivaldybėje. Švėtės ir Vilkijos upės

2.2 pav. Paviršinių vandens telkinių tyrimo vietos Joniškio miesto ribose

Paviršinių vandens telkinių būklės vertinimą reglamentuoja:

1. Paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl Paviršinių vandens telkinių būklės nustatymo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 47-1814 su vėlesniais pakeitimais).
2. Aplinkosaugos reikalavimų aprašas, patvirtintas LR Aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-633 „Dėl paviršinių vandens telkinių, kuriuose gali gyventi ir veisti gėlavandenės žuvis, apsaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 5-159; 2011 su vėlesniais pakeitimais).
3. Teršiančių medžiagų koncentracijos vandenyje atitikimą DLK, kurios patvirtintos LR aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 59-2103 su vėlesniais pakeitimais).

2.2.11 Nustatytos sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) ribos, atstumai nuo taršos šaltinio iki gyvenamosios aplinkos ir rekreacinės aplinkos

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje, Žagarės mieste, planuojamos paviršinių nuotekų tvarkymo tinklų ir įrenginių plėtra, todėl numatomas teigiamas poveikis aplinkai ir jos komponentams: paviršinių nuotekų surinkimas ir valymas sąlygos mažesnę paviršinių nuotekų infiltraciją į dirvožemį bei požeminius vandenis.

SAZ ribos nustatomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių

patvirtinimo“ (Žin., 2004, V-856; 2009, V-1052; 2011, V-360). Pagal šių taisyklių PNVL sanitarinė apsaugos zona netaikoma.

Numatoma, kad paviršinių nuotekų linijos turi būti tiesiamos gatvių raudonųjų linijų ribose. Ten kur šios gatvės sutampa su valstybinės reikšmės keliais būtinas derinimas su Lietuvos automobilių kelių direkcija arba tinklai tiesiami už kelio apsaugos zonos.

Tiesiant paviršinių nuotekų tinklus turi būti siekiama, kad būtų išsaugoti esami vandentiekio, buitinės nuotekynės, elektros, dujų bei ryšių tinklai, o planuojami vamzdiniai būtų klojami norminiais atstumais nuo esamų tinklų. Tiesiant paviršinių nuotekų tinklus atsižvelgti į autokelių apsaugos zonas. Naujų inžinerinių tinklų tiesimas turi būti vykdomas pagal PTR 2.13.01:2011.

2.2.12 Informacija apie urbanizuotas teritorijas, gyventojų skaičių

Žagarės miesto gyventojų skaičius Lietuvos statistikos departamento duomenimis 2013 m. pradžioje buvo 1 712. Gyventojų skaičius mieste mažėja dėl neigiamo natūralaus prieaugio ir augančio migracijos srauto, kurį sąlygoja žemas pragyvenimo lygis mieste ir menkos įsidarbinimo galimybės.

Didžiausią dalį miesto teritorijoje užima mažaaukštės gyvenamosios statybos ir žemės ūkio paskirties žemės. Mieste nepakankamai išvystyta aptarnavimo infrastruktūra, nesutvarkyta daugiabučių gyvenamųjų namų infrastruktūra, gerbūvis, nesuformuoti sklypai prie daugumos daugiabučių gyvenamųjų namų ir visuomeninių pastatų. Labai mažai teritorijos užima komerciniai objektai, bendro naudojimo teritorijos yra neįrengtos ir faktiškai nemaža dalis jų naudojamos kaip žemės ūkio naudmenys. Planuojama ūkinė veikla bus vykdoma urbanizuotose ir urbanizuojamoje Žagarės miesto teritorijoje.

2.3 Kita informacija

3 Informacija apie planuojamą ūkinę veiklą

3.1 Veiklos pavadinimas, paskirtis, numatomos investicijos

Planuojama ūkinė veikla - paviršinių nuotekų surinkimas ir valymas Žagarės mieste. Šiuo metu lietaus nuotekų tinklų nėra.

Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento punktas 20 numato, kad miestų paviršinės nuotekos surenkamos nuo daugiau kaip 10 ha autotransportui skirtų viešųjų teritorijų (gatvių privažiavimų, stovėjimo aikštelių), prieš išleidžiant į aplinką turi būti valomos paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose, kurių valymo efektyvumas atitinka normatyvinius reikalavimus. Todėl ties išleistuvais (žr. „Konceptijos“ brėžinį) yra numatomi paviršinių nuotekų valymo įrenginiai. Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas numato privalomą atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo kai planuojami paviršinių nuotekų valymo įrenginiai (skirti paviršinėms nuotekoms surenkamoms kanalizacijos tinklais iš 50 ha ir didesnės teritorijos). Planuojami statyti valymo įrenginiai numato apvalyti nuotekas, surenkamas iš daugiau kaip 50 ha teritorijos.

Numatomos investicijos: planuojamų valymo įrenginių statyba galima savivaldybės lėšomis pritraukiant Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų finansinių mechanizmų paramą.

3.2 Numatomos technologijos ir pajėgumai

Planuojami uždari paviršinių nuotekų valymo įrenginiai, kurie numatomi baseinuose Nr. 1, 2. Surenkamos paviršinės nuotekos nuo didesnės kaip 50 ha teritorijos. Nuotekos nuo galimai teršiamų teritorijų, patenkančių į minėtą plotą, turi būti apvalomos pagal Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento 16 punktą ir tik tuomet išleidžiamos į bendrą paviršinių nuotekų tvarkymo sistemą. Planuojamų valymo įrenginių pajėgumas turi būti nustatomas techninio projektavimo stadijoje. Projektuojant paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, apskaičiuojant paviršinių nuotekų projektinį srautą turi būti vadovujamasi statybos techniniu reglamentu STR 2.07.01:2003. „Vandentiekio ir nuotekų šalintuvus. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“. Projektuojant paviršinių nuotekų valymo įrenginius, gali būti numatomos liūčių metu susidarančių srautų apvedimo be valymo sistemos. Per valymo įrenginius neviršijant projektinio valymo įrenginių našumo bus praleidžiama ne mažiau 15% didžiausio skaičiuojamo momentinio srauto.

Paviršiniams vandens telkiniams neigiamas poveikis nenumatomas, kadangi į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumas negali būti didesnis kaip:

- skendinčiųjų medžiagų vidutinė metinė koncentracija - 30 mg/l;
- didžiausia momentinė koncentracija - 50 mg/l;
- naftos produktų vidutinė metinė koncentracija - 5 mg/l;
- didžiausia momentinė koncentracija - 7 mg/l.

Siekiant, kad išleidžiamos nuotekos neviršytų numatomos leistinos taršos projektuotojas techninio projekto rengimo stadijoje gali pasirinkti priimtinausias nuotekų valymo technologijas : smėlio sėsdintuvai, gravitaciniai naftos atskirtuvai, papildomos naftos gaudyklės. Planuojamų paviršinių nuotekų valymo įrenginių operatorius privalo turėti nuotekų išleidimo į aplinką uždarymo (nutraukimo) priemones, kuriomis avariniu teršalų patekimo į nuotekų tvarkymo sistemą atveju arba valymo įrenginių valymo (remonto) metu ne ilgiau kaip per 30 min. galėtų nutraukti nuotekų patekimą į aplinką.

Numatoma Žagarės m. vystyti paviršinio vandens tvarkymo sistemas ir įrenginėti naujas. Numatoma, kad paviršinis vanduo bus surenkamas planuojamais naujais požeminiais lietaus kolektoriais. Numatoma surenkamas nuotekas išleisti į Švėtės upę.

Numatoma vystant Žagarės miesto paviršinių nuotekų infrastruktūrą įrengiant 2 naujus išleidėjus. Numatoma pakloti 19,64 km paviršinių nuotekų surinkimo kolektorių ir naujai kuriama lietaus nuotekų tvarkymo sistema.

Numatoma įrengti 2 paviršinių nuotekų valymo įrenginius. Valymo įrenginiai privalomi kai nuotekos surenkamos nuo daugiau kaip 10 ha autotransportui skirtų viešųjų teritorijų.

Visa planuojama teritorija yra suskirstyta į 2 baseinus kiekvienas kurių turi planuojamą išleidėją. Baseinų ir išleidėjų numeracija sutampa. Toliau pateikiama kiekvieno iš šių baseinų konkretizuoti sprendiniai paviršinių nuotekų tvarkymo juose klausimu.

Baseinas 1

Baseinas priskirtas II paviršinių nuotekų plėtros prioritetui ir jo plotas 62,37 ha. Surenkamų paviršinių nuotekų plotas apima 21,96 ha. Baseine numatoma įrengti 8,46 km nuotekų tinklų. Kolektorių diametrai nustatomi techninio projekto metu, bet ne mažiau d250. Numatoma naujai įrengti paviršinių nuotekų išleidėją (Nr. 1) į Švėtės upę. Baseinui numatomi paviršinių nuotekų valymo įrenginiai.

Baseinas 2

Baseinas priskirtas I paviršinių nuotekų plėtros prioritetui ir jo plotas 103,41 ha. Surenkamų paviršinių nuotekų plotas apima 36,95 ha. Baseine numatoma įrengti 11,57 km nuotekų tinklų. Kolektorių diametrai nustatomi techninio projekto metu, bet ne mažiau d250. Numatoma naujai įrengti paviršinių nuotekų išleidėją (Nr. 2) į Švėtės upę. Baseinui numatomi paviršinių nuotekų valymo įrenginiai.

Planuojamos ūkinės veiklos metu ketinami statyti lietaus nuotekų valymo įrenginius šalia planuojamų išleistuvų Nr. 1, 2. Techninio projekto rengimo metu turi būti tiksliai suprojektuoti paviršiniai nuotekų valymo įrenginiai, įvertinant surenkamų paviršinių nuotekų užterštumą, debitą bei tekėjimo greitį ar kitus reikalingus parametrus paviršinių nuotekų valymo įrenginių projektavimui. Preliminariai paviršinių nuotekų valymui gali būti naudojami standartiniai kompleksiniai valymo įrenginiai, kuriuose numatoma smėlio šalinimo zona ir naftos atskirtuvus su koalescensiniais filtrais. Smėlio nuosėdų iš smėliagaudės pašalinimas numatomas vieną kartą per metus, kuris išvežamas nuotekų valymo dumblo aikštes.

3.3 Informacija apie galimus prisijungimo prie inžinerinės infrastruktūros įrenginių sprendimus

Planuojami paviršinių nuotekų valymo įrenginiai bus prijungti prie planuojamo lietaus kanalizacijos tinklo ir taps bendros paviršinių nuotekų tvarkymo sistemos dalimi.

3.4 Informacija apie naudojamą žaliavą ir medžiagas, energetinius ir technologinius išteklius

Planuojamo statinio statybai numatoma naudoti betoną, gelžbetonį, PVA konstrukcijas. Detaliau planuojamos naudoti medžiagos, žaliavos, technologijos bus pateikiami statinio techniniame projekte. Elektros energijos ar kitų energetinių resursų panaudojimas nenumatomas.

3.5 Veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, numatomas eksploatacijos laikas

Veiklos eiliškumas:

- sklypo numatomiems paviršinių nuotekų valymo įrenginiams suformavimas,
- statybos techninio projekto paruošimas,
- planuojamo įrenginio statyba ir pridavimas eksploatacijai.

Numatomas eksploatacijos laikas turi būti nustatomas techninio projekto rengimo stadijoje.

3.6 Kita informacija

-

4. Informacija apie galimo poveikio šaltinius

4.1 Atliekų susidarymas (kiekiai ir kategorijos)

Paviršinių nuotekų valymo metu susidarantis dumblas ar susidaranti atliekos (šlamai, smėlis, šiukšlės, stambūs nešmenys ar pan.) turi būti atiduodamos atliekų tvarkytojui.

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje objektų statybos metu galimas trumpalaikis neigiamas poveikis dėl susidariusių statybos atliekų, dulkių, teršalų iš mobilios statybos technikos bei triukšmo. Prognozuojamų statybinių atliekų kiekis yra nežinomas, nes tai priklausys nuo statybos darbų kiekio ir kokybės. Visos atliekos planuojamos tvarkyti taip, kad nebūtų neigiamo poveikio aplinkai. Statybinės atliekos bus atiduodamos atliekų tvarkytojams (įmonėms ar kitiems juridiniams asmenims, kurie tvarko atliekas pagal Atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimus). Pagal Atliekų tvarkymo taisyklių (LR Aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 722, 2 priedą) statybos metu susidariusios atliekos priskiriamos 17 sk. Statybinėms ir griovimo atliekoms.

Galimos kitos atliekos susidarysiančios valyklos eksploatavimo metu priklausys nuo pasirinktų valymo technologijų ir gali būti apspręstas tik techninio projekto rengimo stadijoje.

4.2 Informacija apie pavojingų (sprogstamų, degių, dirginančių, kenksmingų, toksiškų, kancerogeninių, ėsdinančių, infekcinių, teratogeninių, mutageninių ir kt.) medžiagų naudojimą ir saugojimą

Tokio tipo medžiagos statybos ir eksploatacijos metu nebus naudojamos ir saugomos.

4.3 Informacija apie radioaktyviųjų medžiagų naudojimą ir saugojimą

Tokio tipo medžiagos statybos ir eksploatacijos metu nebus naudojamos ir saugomos.

4.4 Veiklos sukeltas triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė

Planuojama veikla nesukelia vibracijos, šviesos ar spinduliuotės. Statybos darbai ir transporto priemonių išvežančios susidaranti dumblą turi būti planuojami taip, kad triukšmą skleidžianti darbų įranga gyvenamosiose teritorijose ir prie gyvenamųjų namų nedirbtų švenčių ir poilsio dienomis, o darbo dienomis nedirbtų vakaro ir nakties metu. Triukšmo sumažinimui turi būti numatytos laikinos triukšmo užtvaros. Planuojama, kad triukšmo lygis planuojamoje teritorijoje neviršys Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-06-13 įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 75-3638) nustatytų reikalavimų.

4.5 Gaisrų ar kitų ekstremalių situacijų (avarijų) tikimybė ir jų prevencija

Planuojamos ūkinės veiklos objektas yra požeminis statinys kurio konstrukcinė dalis yra gelžbetonis. Jame nenumatomas elektros energijos ar kito energijos šaltinio panaudojimas. Gaisro tikimybė yra artima nuliui. Galima ekstremali situacija sietina su avariniu teršalų patekimu į nuotekų tvarkymo sistemą. Tam atvejui planuojamų paviršinių nuotekų valymo įrenginių operatorius privalo turėti nuotekų išleidimo į aplinką uždarymo (nutraukimo) priemones.

4.6 Nuotekos, orientacinis jų kiekis, vandens teršalai

Paviršinių lietaus nuotekų surinkimo tinklai, paviršinių nuotekų tvarkymo sistemos, turi būti apskaičiuojamos įvertinant paviršinių nuotekų projektinį srautą ir kt., vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ (patvirtintu LR Aplinkos ministro 2003 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. 390) bei „Paviršinių

nuotekų tvarkymo reglamentu“ (patvirtintu LR aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193). Pagal galiojančią metodiką, atsižvelgiant į rekomenduojamus tekėjimo greičius, turi būti parinkti baseinai pagal gatves orientaciniai paviršinių nuotekų kolektorių skersmenys, kolektorių ilgiai.

Techninių ir darbo projektų rengimo metu paviršinių nuotekų kolektorių skersmenys ir ilgiai turi būti tikslinami, įvertinant tikslus, nuolydžius, vamzdynų medžiagiškumą, trasuotę, kolektorių ilgį, tekėjimo greičius vamzdynuose. Pagal šiuo metu rengiamą specialųjį planą numatoma visų esamų paviršinių nuotekų tinklų rekonstrukcijos būtinybę nustatyti kituose projektavimo etapuose įvertinus jų techninę būklę.

Paviršinės nuotekos nuo įvažiavimo kelių ir automobilių stovėjimo aikštelių ar gamybinių įmonių aikštelių (galimai teršiamų teritorijų) prieš išleidžiant į miesto paviršinių nuotekų tinklus, turi būti apvalomos naftos produktų gaudyklėje, smėliagaudės. Paviršinės nuotekos bus išvalytos iki Paviršinių nuotekų reglamente (Žin., 2007, Nr. 42-1594 su vėlesniais pakeitimais) nustatytų į gamtinę aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumo normų, todėl neigiamas poveikis aplinkai nenumatomas.

4.7 Oro teršalų susidarymas

Planuojamos ūkinės veiklos, paviršinių nuotekų valymo įrenginių eksploatavimo metu, oro teršalų susidarymas nenumatomas. Galima laikina oro tarša veiklos įgyvendinimo metu nuo veikiančių statybos mechanizmų, dulketumo padidėjimas dėl vykdomų žemės darbų.

Aplinkos oro užterštumo lygis negali viršyti ribinių verčių, nustatytų Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzeno, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normose, patvirtintose aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Žin., 2001, Nr. 106-3827; 2010, Nr. 82-4364), ir Lietuvos higienos normoje HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtintoje sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-362 (Žin., 2007, Nr. 55-2162).

4.8 Veiklos sąlygojama dirvožemio tarša ar erozija

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje paviršinės nuotekos bus surenkamos centralizuotais tinklais, valomos PNVĮ ir tik tada išleidžiamos į aplinką, todėl dirvožemio erozija ir tarša nenumatoma.

Laikina tarša galima nuotekų tinklų tiesimo ir PNVĮ statybos metu. Statybinių aikštelių įrengimas, atliekų tvarkymas ir pažeisto dirvožemio sluoksnio atkūrimas bus sprendžiamas statybos techninių projektų rengimo metu. Statybos metu privalomai turi būti nuimtas paviršinis dirvožemio sluoksnis. Nuimtas dirvožemis turi būti saugomas ir pasibaigus statybos darbams panaudojamas pažeistų plotų rekultivacijai ir apželdinimui.

4.9 Fizikinių ir biologinių teršalų susidarymas

Vykdamą planuojamą ūkinę veiklą fizinių ir biologinių teršalų susidarymas nenumatomas.

Įrengus paviršinių nuotekų valymo įrenginius, bus įvykdyti aplinkosaugos reikalavimai šias nuotekas valyti iki teisės aktais numatytų normatyvų.

Planuojama ūkinė veikla turi būti įgyvendinami vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento (Žin., 2007 Nr. 42-1594 su vėlesniais pakeitimais) reikalavimais:

Į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumas negali būti didesnis kaip:

- skendinčiųjų medžiagų vidutinė metinė koncentracija - 30 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija - 50 mg/l;
- BDS₅ vidutinė metinė koncentracija - 25 mg O₂/l, didžiausia momentinė koncentracija - 50 mg O₂/l. Šis parametras turi būti nustatomas ir kontroliuojamas tik nuotekose, surenkamose nuo galimai teršiamų teritorijų, kurios gali būti teršiamos organiniais teršalais (pvz., žemės ūkio produkcijos perdirbimo, maisto pramonės, organinių atliekų tvarkymo objektai ir pan.);
- naftos produktų vidutinė metinė koncentracija - 5 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija - 7 mg/l;

- kitų vandens aplinkai kenksmingų medžiagų koncentracija negali viršyti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl nuotekų reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 59-2103) patvirtinto nuotekų tvarkymo reglamento I priede nurodytų prioritetinių pavojingų medžiagų, II priede nurodytų pavojingų ir kitų kontroliuojamų medžiagų DLK į gamtinę aplinką, išskyrus išimtis, kai šiame Reglamente arba kituose teisės aktuose paviršinių nuotekų išleidimui nustatyti kitokie reikalavimai.

Paviršinės nuotekos, atskiromis surinkimo sistemomis surenkamos nuo teritorijų, kuriose nėra taršos vandens aplinkai kenksmingomis medžiagomis šaltinių (pvz., parkai, pėsčiųjų zonos, vejos, žaidimų aikštelės, pastatų stogai ir pan.), gali būti išleidžiamos į aplinką be valymo, apskaitos ir kokybės kontrolės.

Miestų ir miestelių paviršinės nuotekos, į bendrą paviršinių nuotekų tvarkymo sistemą surenkamos nuo daugiau kaip 10 ha autotransportui skirtų viešųjų teritorijų (gatvių, privažiavimų, stovėjimo aikštelių), prieš išleidžiant į aplinką turi būti valomos paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose, kurių valymo efektyvumas atitiktų nustatytus reglamento reikalavimus.

Paviršinių nuotekų, surenkamų nuo transportui skirtų bendro naudojimo visuomeninių teritorijų (miestų gatvių, viešo naudojimo transporto stovėjimo aikštelių, kelių ir pan.), kurių bendras plotas didesnis kaip 10 ha, tvarkymo sistemos operatorius privalo turėti nuotekų išleidimo į aplinką uždarymo (nutraukimo) priemones, kuriomis avariniu teršalų patekimo į nuotekų tvarkymo sistemą atveju arba valymo įrenginių valymo (remonto) metu ne ilgiau kaip per 30 min. galėtų nutraukti nuotekų patekimą į aplinką.

Nuotekų išleidimui į paviršinių nuotekų surinkimo sistemas, iš kurių nuotekos į aplinką išleidžiamos be valymo ir jų valymas pagal šio Reglamento nuostatas neprivalomas, taikomi visi nuotekų išleidimui į aplinką nustatyti reikalavimai.

Į paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas, gavus šių sistemų savininko (valdytojo) rašytinį sutikimą (pasirašius atitinkamą sutartį), gali būti išleidžiamos valytos buitinės, komunalinės ir (ar) gamybinės nuotekos. Buitinių, komunalinių ir (ar) gamybinių nuotekų išleidimui į paviršinių nuotekų tvarkymo sistemas taikomi visi teisės aktuose nustatyti reikalavimai tokių nuotekų išleidimui į aplinką. Tokiu atveju vadovaujamosi prielaida, kad nuotekos išleidžiamos tiesiai į aplinką toje vietoje, kur įrengtas paviršinių nuotekų išleidimo į aplinką išleistuvas.

Į bendrus paviršinių nuotekų nuotakynus, iš kurių išleidžiamos nuotekos yra arba turi būti valomos, išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumas negali viršyti:

- skendinčiųjų medžiagų vidutinė metinė koncentracija - 150 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija - 300 mg/l;
- BDS₅ vidutinė metinė koncentracija - 50 mg O₂/l, didžiausia momentinė koncentracija - 100 mg O₂/l. Šis parametras turi būti nustatomas ir kontroliuojamas tik nuotekose, surenkamose nuo galimai teršiamų teritorijų, kurios gali būti teršiamos organiniais teršalais (pvz., žemės ūkių produkcijos perdirbimo, maisto pramonės, organinių atliekų tvarkymo objektai ir pan.);
- naftos produktų vidutinė metinė koncentracija - 10 mg/l, didžiausia momentinė koncentracija - 30 mg/l;
- kitų vandens aplinkai kenksmingų medžiagų koncentracija negali viršyti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl nuotekų reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 59-2103) patvirtinto nuotekų tvarkymo reglamento I priede nurodytų medžiagų, II priedo A ir B1 sąrašuose nurodytų medžiagų DLK į gamtinę aplinką ir II priedo B2 sąraše nurodytų medžiagų DLK į nuotekų surinkimo sistemą, išskyrus išimtis, kai šiame Reglamente arba kituose teisės aktuose paviršinių nuotekų išleidimui nustatyti kitokie reikalavimai.

Paviršinių nuotekų surinkimo sistemos operatorius, atsižvelgdamas į sistemos galimybes, abonentams (paviršinių nuotekų priėmimui į tinklus) gali nustatyti mažiau griežtus reikalavimus, nei nurodyti reglamente.

Išleidžiamų į vandens telkinius paviršinių nuotekų užterštumas:

4.1 lentelė. Į aplinką išleidžiamų paviršinių nuotekų užterštumo ribinės vertės

Teršalo pavadinimas, mg/l		
SM	BDS ₅	NP
30	25	1

Paviršinės nuotekos turi būti apvalomos PNVĮ iki leistinų verčių prieš išleidžiant į aplinką, todėl neigiamas poveikis Dabikinės upeliui nenumatomas.

4.10 Kita informacija

5 Informacija apie numatomas poveikio sumažinimo priemones

5.1 Priemonės, numatomos neigiamo poveikio aplinkai prevencijai vykdyti, poveikiui sumažinti ar kompensuoti

Priemonės, numatomos neigiamo poveikio aplinkai prevencijai vykdyti, poveikiui sumažinti ar kompensuoti: numatomas statybų metu pažeisto dirvožemio atstatymas, teritorijos apželdinimas ir sutvarkymas.

Statybos metu neigiamo poveikio aplinkai sumažinimui numatomas pažangių technologijų ir įrengimų taikymas, susikaupusių atliekų ir statybinio laužo operatyvus likvidavimas. Susidariusios buitinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis LR Aplinkos apsaugos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) nustatytais reikalavimais. Buitinės atliekos bus surenkamos į konteinerius. Surinktos atliekos pagal sutartis su atliekų surinkėjais bus išvežamos į sąvartyną ir/ar antrinių žaliavų perdirbimo įmones, todėl vystant teritoriją nebus daromas reikšmingas poveikis.

Neigiamas poveikis aplinkai tikėtinas, neįrengus paviršinių nuotekų surinkimo tinklų bei valymo įrenginių: į paviršinius vandenį būtų išleidžiamos nepakankamai išvalytos nuotekos, būtų teršiamas dirvožemis ir požeminis vanduo. Likėtų nesprendžiami paviršinių nuotekų inžinerinės sistemos plėtros ir atnaujinimo, rekonstrukcijos klausimai, kurie įtakotų visuomenės nepasitenkinimą, netenkintų ekologinių, socialinių, ekonominių visuomenės poreikių.

6 Kita informacija

6.1 Galimas visuomenės nepasitenkinimas planuojama ūkine veikla

Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas visuomenės nepasitenkinimo neturėtų sukelti. Vienas iš svarbiausių darnaus teritorijų vystymo faktorių yra planingas susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros vystymas, šiuo metu Žagarės mieste lietaus ir sniego tirpsmo vanduo drenuojasi padrikai, lietaus nuotekų sistema nesujungta ir netausojanti aplinkos. Planuojama ūkinė veikla yra skirta Žagarės miesto gyventojų gyvenamajai aplinkai gerinti ir padaryti ją kokybiška, aprūpinus teritoriją centralizuotais paviršinių nuotekų surinkimo tinklais. Galimas neigiamas gretimų teritorijų gyventojų požiūris į planuojamą ūkinę veiklą sietinas su nemalonių kvapų pasklidimo baime. Ši baimė neturi pagrindo, nes planuojamuose valymo įrenginiuose neplanuojamas biologinis valymas.

6.2 Veiklos įtaka vietovės darbo rinkai

Įtaka vietovės darbo rinkai nebus ženkliai. Tikėtinas įrenginių statybos darbo laikas 6 savaitės generuos apie 10 darbo vietų šiam laikotarpiui. Planuojamas įrenginys dirbs automatinio režimu ir darbuotojų veikla jo eksploatacijoje bus epizodinė.

6.3. Veiklos įtaka vietovės gyventojų demografijai

Planuojamoje ūkinės veiklos teritorijoje numatoma lietaus nuotekų tinklų ir įrenginių statyba. Manoma, kad ši veikla sukurs patrauklią bei kokybišką gyvenamąją aplinką, bus išspręstos probleminės situacijos, kada užtvindomos miesto gatvės, gyventojų namų rūšiai, tačiau abejotina, ar tai galėtų nulemti Žagarės miesto gyventojų skaičiaus prieaugį.

6.4 Veiklos įtaka gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir sveikatai

Planuojamos veiklos neigiamas poveikis gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir sveikatai nenumatomas. Priešingai, įgyvendinus sprendinius, pagerės gyvenamosios aplinkos kokybė, bus sukurta kokybiška gyvenamoji aplinka, išspręstos liūčių metu išskylančios problemos.

Planuojamos ūkinės veiklos objektai turi būti statomi ir eksploatuojami pagal LR galiojančius teisės aktus, higienos normas, todėl neigiamas poveikis gyventojų saugai ir sveikatai nenumatomas.

6.5 Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) svarstomos techninės, technologinės, vietos ir poveikį aplinkai mažinančių priemonių alternatyvos

Nesvarstomos.

6.6 Informacija apie galimą planuojamos ūkinės veiklos tarpvalstybinį poveikį

Planuojama ūkinė veikla yra skatinama Europos Sąjungos Tarybos direktyvos Nr. 91/271/EEB „Dėl miestų nuotekų valymo“ reikalavimais ir HELCOM rekomendaciją 23/5 „Dėl teršalų išmetimų iš urbanizuotų teritorijų mažinimo, tinkamai tvarkant paviršines nuotekas“. Šių tarpvalstybinių dokumentų reikalavimų ir rekomendacijų vykdymas skatins Lietuvos Respublikos autoritetą kitų ES šalių atžvilgiu.

6.7 Galima veiklos sąveika su kita planuojama veikla

Nenumatoma.

6.8 Valstybės saugomų teritorijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos poveikio reikšmingumo Natura 2000 teritorijoms išvada

Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ir jos gretimybėse nėra Natura 2000 tinklui priklausančių teritorijų, todėl poveikio reikšmingumas Natura 2000 teritorijoms rengiamas nebuvo.

PRIEDAI